

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ

Η Εξωτερική Πολιτική στη Νέα Τετραετία

Πρόγραμμα

ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΠΡΑΚΤΙΚΑ
& ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

ΣΟΛΩΜΟΥ 46, 10682 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3804460 • FAX 3847447

ΖΑΠΠΕΙΟ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2000

Κυρίες και Κύριοι,

Η εξωτερική μας πολιτική, η πολιτική που ακολουθήσαμε στην τετραετία που πέρασε, έχει δικαιωθεί.

Η Ελλάδα είναι μια ισχυρή χώρα. Είναι μια χώρα που υπολογίζεται διεθνώς όχι μόνο για το παρελθόν και την ιστορία της, αλλά και για το παρόν και το μέλλον της. Το μέλλον της για το οποίο έχουμε τώρα τη δύναμη και τα μέσα να διαμορφώσουμε εμείς όπως θέλουμε.

Στην τετραετία που πέρασε αντιμετωπίσαμε δύσκολα προβλήματα, πρωτόγνωρες προκλήσεις, επικίνδυνες κρίσεις.

Καταφέραμε να αντιμετωπίσουμε όλα αυτά και να καταστήσουμε την Ελλάδα ισχυρή, χώρα σεβαστή και υπολογίσιμη απ' όλους, παρά το γεγονός ότι είχαμε απέναντί μας μια αντιπολίτευση που έλεγε σε όλα όχι. Που αρνήθηκε να μας στηρίξει σε κρίσιμες επιλογές για την προώθηση του εθνικού μας συμφέροντος.

Δεν θέλω να κάνω τώρα εκτενή απολογισμό της τετραετίας, αλλά δεν μπορώ παρά να επισημάνω ορισμένα κεντρικά κεκτημένα πλέον της Ελλάδας:

- Κορυφαία στιγμή της εξωτερικής μας πολιτικής υπήρξε βέβαια το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι. Το τι καταφέραμε εκεί είναι ήδη γνωστό. Απελευθερώσαμε την ένταξη της Κύπρου στην Ένωση από οποιαδήποτε προϋπόθεση προηγούμενης επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος. Θέσαμε τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις σ' ένα νέο πεδίο, σ' ένα νέο πλαίσιο - στο πλαίσιο της Ένωσης - που ορίζεται από τις πάγιες αρχές και κανόνες του διεθνούς δικαίου. Υποβάλαμε τη Τουρκία σε μια συστηματική διαδικασία εκδημοκρατισμού και σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών του διεθνούς δικαίου.
- Ανοίξαμε νέες προοπτικές στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις με τις μελετημένες πρωτοβουλίες και κινήσεις μας. Χωρίς να εγκαταλείψουμε τίποτα απολύτως από τις πάγιες θέσεις μας, δημιουργήσαμε ένα νέο κλίμα, νέα δυναμική ομαλοποίησης των σχέσεων. Η σύναψη εννέα συμφωνιών για σημαντικά θέματα συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες - θέματα που δεν θίγουν κυριαρχικά δικαιώματα, - δημιουργεί νέα προοπτική συνεργασίας για τις δύο χώρες.
- Διαχειριστήκαμε με σύνεση τη σημαντικότερη κρίση στη Μεταπολεμική Ευρώπη, την κρίση στο Κόσοβο, συμβάλλοντας στην προάσπιση των Ελληνικών συμφερόντων, στην ισχυροποίηση της χώρας αλλά και στη σταθερότητα και ειρήνη στην περιοχή των Βαλκανίων με πρωτοβουλίες και προτάσεις (όπως για το Σύμφωνο Σταθερότητας, τη Διαπεριφερειακή Συνεργασία, κλπ). Δεν αποξενωθήκαμε ούτε από τους συμμάχους μας ούτε από τους φίλους μας στην περιοχή.
- Στην Ευρωπαϊκή Ένωση πετύχαμε επιπλέον δέσμη μείζονων πολιτικών στόχων:

- Την έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Κύπρου.
 - Ένα νέο πακέτο διαρθρωτικών πόρων ύψους 15 τρις δραχμών περίπου μέχρι το 2006 και πόρους για τη γεωργία και την ύπαιθρο 9,5 τρις δρχ. περίπου.
 - Τη συμπερίληψη της προστασίας των συνόρων και της ακεραιότητας των κρατών - μελών στις συνθήκες.
 - Την ανάπτυξη πολιτικών που ενδιαφέρουν τους πολίτες όπως για την καταπολέμηση της ανεργίας, της εγκληματικότητας, για την ένταξη της Ελλάδας στο σύστημα ελεύθερης διακίνησης των πολιτών (σύστημα Σέγκεν).
- Στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αναλάβαμε πρωτοβουλίες για την ειρήνευση της Μέσης Ανατολής, την ανάπτυξη των δεσμών με όλες τις χώρες της περιοχής, τον Αραβικό κόσμο και το Ισραήλ, την προώθηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας με την οργάνωση της πρώτης Συνάντησης Κορυφής των Βαλκανικών χωρών.
 - Αναπτύξαμε τις σχέσεις με τις ΗΠΑ -κάτι που σφράγισε η πετυχημένη επίσκεψη του Προέδρου Κλίντον στην Αθήνα - αλλά και με τη Ρωσία, Κίνα και άλλες χώρες της υψηλίου.

Τα Νέα Δεδομένα της Εξωτερικής Πολιτικής

Στην εποχή των μεγάλων αλλαγών και προσαρμογών, απαιτείται σταθερότητα σε αξίες και αρχές. Η ελληνική εξωτερική πολιτική είναι μια πολιτική στήριξης των αρχών της δημοκρατίας και του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, της διεύρυνσης και ανάπτυξης των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων. Είναι μια πολιτική που έχει ως αφετηρία της το σεβασμό των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας όλων. Την αταλάντευτη υπεράσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Είναι μια εξωτερική πολιτική αρχών, ηθικής και δικαίου.

Η Ελλάδα είναι χώρα **ευρωπαϊκή, βαλκανική και μεσογειακή**, μια χώρα με έναν τεράστιο ανθρώπινο πλούτο, την διασπορά. Με την πολύπλευρη εξωτερική της πολιτική η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αξιοποίησε αυτήν την τριπλή περιφερειακή ταυτότητα της χώρας.

Στη βάση αυτή έχουμε επεξεργασθεί ένα **ολοκληρωμένο πρόγραμμα** εξωτερικής πολιτικής για τη νέα τετραετία.

Βασικός στόχος της εξωτερικής πολιτικής είναι η μεγιστοποίηση των εθνικών συμφερόντων μέσω της ανάδειξης της χώρας σε υπολογίσιμη δύναμη ειρήνης και σταθερότητας, ανάπτυξης και συνεργασίας στο ευρωπαϊκό και περιφερειακό σύστημα.

Η ισχυρή Ελλάδα παραμένει σύνθημα και οδηγός μας.

Στη βάση των παραπάνω δεδομένων και εκτιμήσεων, οι προτεραιότητες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής συνοψίζονται στους παρακάτω πέντε άξονες:

- α) Προώθηση της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές που θέλουμε για την Ευρώπη του 21^{ου} αιώνα.
- β) Διαρκής κατοχύρωση της ασφάλειας της χώρας.
- γ) Ανάπτυξη του περιφερειακού και διεθνούς ρόλου της Ελλάδας, ως δύναμης ειρήνης, ανάπτυξης, συνεργασίας, ιδιαίτερα στη Ν.Α. Ευρώπη.
- δ) Αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και κινδύνων για τη χώρα.
- ε) Προώθηση του οικονομικού και πολιτιστικού ρόλου και σχέσεων της Ελλάδας. Ενίσχυση της δημιουργικότητας του ευρύτερου ελληνισμού.

Οι Δέκα Κεντρικοί Στόχοι της Εξωτερικής Πολιτικής

Θα επικεντρωθώ στο συνολικό, ολοκληρωμένο πρόγραμμα εξωτερικής πολιτικής που έχουμε επεξεργασθεί σε δέκα κεντρικούς, στρατηγικούς στόχους.

Οι Δέκα Κεντρικοί Στόχοι της Εξωτερικής Πολιτικής

1. Η ισχυροποίηση του ρόλου της Ελλάδας στην Ε.Ε.
2. Εξομάλυνση των Ελληνοτουρκικών σχέσεων.
3. Προώθηση της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.
4. Ενίσχυση του περιφερειακού ρόλου της Ελλάδας.
5. Διεύρυνση της διεθνούς παρουσίας της Ελλάδας.
6. Ισχυροποίηση/ενίσχυση των δεσμών με την ομογένεια.
7. Ενδυνάμωση της αμυντικής ικανότητας.
8. Ανάδειξη της οικονομικής και πολιτιστικής διπλωματίας.
9. Αξιοποίηση των μη κυβερνητικών οργανώσεων - κοινωνίας των πολιτών.
10. Εκσυγχρονισμός, ενίσχυση των θεσμών της εξωτερικής πολιτικής.

1. Η ισχυροποίηση του ρόλου της χώρας στην Ε.Ε.

Πρώτος κεντρικός στόχος μας είναι η παραπέρα ισχυροποίηση της θέσης και ρόλου της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ταυτόχρονα η ανάπτυξη της Ένωσης σε Πολιτική Ένωση με δημοκρατικό και κοινωνικό περιεχόμενο. Με την είσοδό μας στο ενιαίο νόμισμα, Ευρώ, διασφαλίζουμε την ισότιμη θέση της Ελλάδας ανάμεσα στην ισχυρότερη ομάδα κρατών μελών της Ένωσης, στον πρώτο κύκλο χωρών και την πρώτη ταχύτητα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται όμως μπροστά σε ραγδαίες εξελίξεις. Η νέα διεύρυνση της Ένωσης με δεκατρείς χώρες, η θεσμική μεταρρύθμιση, η ανάπτυξη της κοινής Ευρωπαϊκής άμυνας, η μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής οικονομίας απαιτούν τη συστηματική, σχεδιασμένη συμμετοχή της χώρας για την προώθηση των συμφερόντων και απόψεών μας. Απαιτούν σκληρές διαπραγματεύσεις και είμαστε σε θέση να τις φέρουμε με επιτυχία σε πέρας, όπως αποδείξαμε μέχρι τώρα.

Θα επιδιώξουμε την προώθηση της διεύρυνσης της Ένωσης με τη συμπερίληψη σ' αυτή, εκτός από τη Κύπρο, των χωρών των Βαλκανίων.

Θα συμβάλουμε στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής άμυνας ως όργανο εδραίωσης της σταθερότητας και ειρήνης που θα στηρίζεται στις αρχές του ΟΗΕ για τη λειτουργία της.

Θα εργασθούμε συστηματικά για την ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της Ένωσης με την ανάπτυξη των πολιτικών για την καταπολέμηση της ανεργίας και επίλυση των καθημερινών προβλημάτων των Ευρωπαίων πολιτών και την προώθηση της οικονομικής συνοχής και πραγματικής σύγκλισης.

Για τη θεσμική μεταρρύθμιση, υποστηρίζουμε ότι η αναθεώρηση θα πρέπει να συμβάλει, **πρώτον** στην ισχυροποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των θεσμών της με προοπτική την οικοδόμηση της γνήσιας Πολιτικής Ένωσης, **δεύτερον** στην ενδυνάμωση των αρχών πάνω στις οποίες στηρίζεται, όπως της ισότητας των κρατών, της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης και της συνοχής.

2. Εξομάλυνση Ελληνοτουρκικών Σχέσεων

Στρατηγικός μας στόχος είναι να προωθήσουμε τη διαδικασία υπέρβασης των προβλημάτων στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις με πλήρη αξιοποίηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι. Δεν χρειάζεται να τονίσω ότι οι Ελληνοτουρκικές σχέσεις έχουν μπει μετά το Ελσίνκι σ' ένα νέο πλαίσιο. Η Ελλάδα, μετά το Ελσίνκι, έχει επιχείρημα και στήριγμα στις σχέσεις με την Τουρκία τις αρχές της Ένωσης, τη διαδικασία συμμόρφωσης της Τουρκίας προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Οι πάγιες θέσεις μας είναι γνωστές. Η Ελλάδα δεν "διεκδικεί τίποτα, αλλά και δεν παραχωρεί απολύτως τίποτα". Η δημιουργία σχέσεων συνεργασίας με τη χώρα αυτή είναι απόλυτα επιθυμητή ως μέρος της ευρύτερης διαδικασίας για τη σταθερότητα και την ανάπτυξη της περιοχής. Αλλά η ανάπτυξη της συνεργασίας θα πρέπει να γίνει στο πλαίσιο του σεβασμού των αρχών του διεθνούς δικαίου και συνθηκών. Για το πρόβλημα της οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας είναι πάντοτε ανοικτή η οδός της παραπομπής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Υποστηρίζουμε τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Τουρκίας με την προϋπόθεση του σεβασμού από την Τουρκία των αρχών και προϋποθέσεων της Ένωσης. Αυτό αποτελεί μέρος της στρατηγικής για την ενίσχυση της εθνικής μας ασφάλειας. Γιατί μια Τουρκία δημοκρατική και Ευρωπαϊκή αποτελεί παράγοντα σταθερότητας και συνεργασίας στην περιοχή και για την Ελλάδα.

3. Προώθηση ένταξης Κύπρου στην Ε.Ε.

Στρατηγικός μας στόχος παραμένει η προώθηση της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο ταχύτερο δυνατό χρονικό διάστημα.

Εμείς που με τις αποφάσεις του Ελσίνκι αποδεσμεύσαμε την ένταξη από την προηγούμενη επίλυση του Κυπριακού, εμείς είμαστε σε θέση να διασφαλίσουμε και την πλήρη ένταξη.

Ταυτόχρονα όμως θα εργασθούμε για τη δίκαιη επίλυση του Κυπριακού προβλήματος με βάση τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στο πλαίσιο μιας δικαιοδικής, διζωνικής ομοσπονδίας, σ' ένα κράτος με ενιαία κυριαρχία και διεθνή προσωπικότητα, χωρίς στρατεύματα κατοχής και πρόσφυγες, όπου Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα συμβιώνουν ειρηνικά και αρμονικά κάτω από την ασφαλή ομπρέλα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Ενίσχυση του περιφερειακού ρόλου

Τέταρτος στόχος μας είναι να αναδείξουμε παραπέρα το σταθεροποιητικό ρόλο της Ελλάδας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Ελλάδα έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια, χάρις στην πολιτική και προσπάθειές μας, σε δύναμη συνεργασίας, ειρήνης, σταθερότητας και δημοκρατίας στην περιοχή.

Οι στόχοι μας έχουν διαμορφωθεί με σαφήνεια και περιλαμβάνουν:

- τη συμβολή μας στην ενσωμάτωση όλης της περιοχής στο Ευρωπαϊκό σύστημα θεσμών ως προϋπόθεση εμπέδωσης της σταθερότητας και ειρήνης,
- την ενίσχυση των μηχανισμών ειρηνικής επίλυσης των οποιωνδήποτε διαφορών στη βάση των πάγιων αρχών του ΟΗΕ,
- την ενδυνάμωση όλων των μορφών διαπεριφερειακής συνεργασίας. Ενδυνάμωση και εμπλουτισμό του Συμφώνου Σταθερότητας, της Διαβαλκανικής Συνεργασίας, του ΟΣΕΠ και άλλων πλαισίων συλλογικής δράσης και έκφρασης,
- την υποβοήθηση της οικονομικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης της περιοχής τόσο μέσω των πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων των φορέων της ιδιωτικής οικονομίας όσο και μέσω των πρωτοβουλιών του κράτους και δημοσίου τομέα.

5. Διεύρυνση της διεθνούς παρουσίας της χώρας

Ο πέμπτος στόχος μας είναι η διεύρυνση του ρόλου και παρουσίας της Ελλάδας στο ευρύτερο διεθνές σύστημα, θεσμούς και οργανισμούς. Με αφετηρία την ισχυρή θέση της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προοπτική των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, η Ελλάδα έχει τις προϋποθέσεις και δυνατότητες να αναλάβει πρωτοβουλίες και να συμβάλει στη συνεργασία, ειρήνη, ανάπτυξη σε παγκόσμια κλίμακα. Έχει τις δυνατότητες:

- να συμβάλει στις προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή των αρχών του διεθνούς δικαίου και συνθηκών και ιδιαίτερα των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,
- να συνεργασθεί με άλλες προοδευτικές δυνάμεις για την οικοδόμηση μιας περισσότερο δημοκρατικής οργάνωσης και διακυβέρνησης του παγκοσμιοποιημένου διεθνούς συστήματος,

- να υποβοηθήσει τη διαδικασία για τη μείωση του αναπτυξιακού χάσματος ανάμεσα στο Βορρά και το Νότο διαμορφώνοντας νέα μέσα και στρατηγικές, όπως της αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας,
- να διευκολύνει το διαπολιτιστικό διάλογο σε παγκόσμια κλίμακα στη βάση των αρχών της πολυπολιτισμικότητας και σεβασμού των πολιτιστικών ταυτοτήτων και εκφράσεων όλων.

6. Παραπέρα ενίσχυση των δεσμών με την ομογένεια

Έκτος σημαντικός μας στόχος είναι η παραπέρα εντατικοποίηση των δεσμών, συστράτευσης και “συνέργειας” με τους ομογενείς μας σ’ όλα τα μέρη της υφελίου.

Για την ενίσχυση της ομογένειας και των δεσμών της με την πατρίδα έχουμε δημιουργήσει νέους θεσμούς ενώ προωθούνται και νέες πρωτοβουλίες για τη νέα τετραετία.

Ο βασικός μας στόχος, για την επίτευξη του οποίου πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας και να επιταχύνουμε το βηματισμό μας, είναι η γρήγορη και συστηματική ολοκλήρωση του παγκόσμιου δικτύου του ελληνισμού, που θα διασφαλίσει εθνικά, αναπτυξιακά, πολιτισμικά, την αναβάθμιση της θέσης του στον παγκόσμιο και ευρωπαϊκό χώρο.

7. Ενδυνάμωση της αμυντικής ικανότητας της χώρας

Έβδομος κεντρικός στόχος μας είναι η παραπέρα ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας και θωράκισης της χώρας. Παρά τις κοσμογονικές αλλαγές που σημειώθηκαν στο παγκόσμιο σύστημα, την ανάδειξη της Ελλάδας σε πρότυπο χώρας ταχείας οικονομικής ανασυγκρότησης μ’ ένα νέο ρόλο στα Βαλκάνια, παράγοντα ειρήνης, σταθερότητας και συνεργασίας, η διατήρηση και η ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της χώρας παραμένει προτεραιότητα.

Η αποτρεπτική ικανότητα της χώρας με την υλοποίηση του εξοπλιστικού προγράμματος περιόδου 1996 - 2000, τη διαρκή αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού των Ενόπλων Δυνάμεων, τη συμμετοχή στο NATO και στις ειρηνευτικές πρωτοβουλίες, θα συνεχίσουν να είναι γνώμονας της πολιτικής μας. Στο πλαίσιο αυτό:

- Έχει προγραμματισθεί να αρχίσουν οι διαδικασίες αναθεώρησης της ήδη υφιστάμενης Μελλοντικής Δομής των Ενόπλων Δυνάμεων σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, με 15ετή προοπτική (2000 - 2015).
- Μελετάται η θεσμοθέτηση στις Ε.Δ. δύο επιπέδων προσωπικού (επαγγελματικού - θητείας).
- Βρίσκεται σε εξέλιξη νομοθετική ρύθμιση για τους θεσμούς του “επαγγελματία στρατιώτη”. Εθελοντή Πενταετούς Υποχρέωσης (ΕΠΥ) και Εθελοντή Μόνιμης Θητείας (ΕΜΘ).
- Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες κατάρτισης του Ενιαίου Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Αμυντικού Εξοπλισμού περιόδου 2001 - 2005 και βρίσκεται στο ΚΥΣΕΑ για έγκριση.

- Έχει προγραμματισθεί η εκπόνηση και εφαρμογή νέων προγραμμάτων που αφορούν τη βελτίωση των όρων θητείας όπως:
 - η αυτόματη επιλογή και κατανομή των οπλιτών στους Κλάδους των Ε.Δ.
 - η καθιέρωση μικρής διάρκειας τιμητικής άδειας στους οπλίτες των παραμεθορίων περιοχών.
- Οι Ένοπλες Δυνάμεις θα συνεχίσουν να συμμετέχουν και να συντρέχουν με προσωπικό, υλικά εφόδια και μέσα στην αποτροπή, όπου είναι δυνατόν, και στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές ή άλλες αιτίες.

8. Προώθηση της οικονομικής και πολιτιστικής διπλωματίας

Όγδοος στόχος μας είναι η προώθηση της οικονομικής και πολιτιστικής διπλωματίας.

Η κυβέρνησή μας υπήρξε η πρώτη που κατανόησε τη σημασία της οικονομικής και πολιτιστικής διπλωματίας στο μεταβαλλόμενο κόσμο και εμπλούτισε την εξωτερική πολιτική με νέο περιεχόμενο. Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται και διευρύνεται για τη νέα τετραετία. Θέματα οικονομίας, εμπορίου, περιβάλλοντος, τεχνολογίας, επιστήμης, παιδείας καταλαμβάνουν ολοένα και υψηλότερη θέση στην agenda της εξωτερικής μας πολιτικής.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες του 2004 αποτελούν μια πρόσθετη ευκαιρία για την εντατικοποίηση της πολιτιστικής διπλωματίας με νέες πρωτοβουλίες που θα φέρνουν τους λαούς πιο κοντά αλλά και θα προβάλουν τον πολιτισμό, παλαιό και σύγχρονο, της Ελλάδας.

9. Αξιοποίηση φορέων της κοινωνίας των πολιτών

Ο ένατος στόχος μας αναφέρεται στην αξιοποίηση, στην ευρύτερη έννοια της εξωτερικής πολιτικής, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών. Ο στόχος αυτός συνεπάγεται την ενίσχυση, από πλευράς μας, του διεθνούς ρόλου και ανθρωπιστικών δραστηριοτήτων των πολυάριθμων "μη κυβερνητικών οργανώσεων". Οι οργανώσεις αυτές ανέπτυξαν σημαντική δράση τα τελευταία χρόνια και έχουν συσσωρεύσει πλούσια εμπειρία.

Με σεβασμό της αυτονομίας, ανεξαρτησίας και ταυτότητάς τους, η κυβέρνηση ενθαρρύνει, στηρίζει, διευκολύνει το ανθρωπιστικό έργο των οργανώσεων αυτών για την αντιμετώπιση ανθρωπίνων τραγωδιών και καταστροφών στην περιφέρεια και ευρύτερα.

10. Εκσυγχρονισμός θεσμών εξωτερικής πολιτικής

Τέλος, ο δέκατος στόχος μας αναφέρεται στον παραπέρα εκσυγχρονισμό και βελτίωση των θεσμών διαμόρφωσης της εξωτερικής πολιτικής, και πρωτίστως του Υπουργείου Εξωτερικών. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πολλά στον τομέα αυτό. Οι νέες οικονομικές δυνατότητες που έχουμε, μας επιτρέπουν να αφιερώσουμε περισσότερους πόρους στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, να εισάγουμε και αξιοποιήσουμε τα νέα μέσα που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες

πληροφορικής και επικοινωνίας για την προώθηση των στόχων της εξωτερικής πολιτικής, όπως π.χ. το "Διαδίκτυο" και άλλα.

Βαδίζουμε σε νέες μορφές διπλωματίας, νέες μορφές χάραξης και άσκησης της εξωτερικής πολιτικής με μια ισχυρή Ελλάδα, δύναμη ειρήνης, σταθερότητας, συνεργασίας, ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι,

Φέραμε την Ελλάδα στο προσκήνιο των διεθνών εξελίξεων κατά τρόπο που μέχρι σήμερα δεν είχαμε γνωρίσει.

Η ισχυρή Ελλάδα, η Ελλάδα με κύρος, με φωνή που μπορεί να επηρεάζει εξελίξεις πέρα από τα σύνορά της, που διασφαλίζει την ειρήνη και τα κυριαρχικά δικαιώματά της είναι, όπως και την τετραετία που πέρασε, σημαία μας στην επόμενη τετραετία.

Ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης, μετά την εισαγωγική ομιλία του, απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις δημοσιογράφων:

κκ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ("ΤΑ ΝΕΑ"): Κύριε Πρόεδρε, σε μια χθεσινή σας συνέντευξη περιγράψατε μία διαδικασία την οποία περνάει η γείτονα, η Τουρκία, συμμόρφωσης -ας το πούμε έτσι- με το κοινοτικό κεκτημένο, μετά και την απόφαση του Ελσίνκι. Εξηγήσατε ότι αυτή η διαδικασία θέλει κάποιο χρόνο, συνιστώντας μας να κάνουμε υπομονή. Αν αφαιρέσουμε τη χρονική δέσμευση, δηλαδή δύο μήνες, τρεις μήνες, ένα χρόνο, μπορείτε να μας πείτε στο επόμενο διάστημα ποιές κινήσεις περιμένουμε εμείς από την άλλη πλευρά, ώστε να πούμε ότι αυτή η υπέρβαση, η εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, προχωρά;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα να θέσω το πλαίσιο. Υπάρχουν πολλοί, οι οποίοι με το Ελσίνκι λένε "τι έκανε η Τουρκία;", "το Ελσίνκι δεν έφερε αποτέλεσμα, διότι έχουν περάσει μερικοί μήνες και ακόμη πάρα πολλά στην Τουρκία είναι όπως ήταν πριν".

Η απάντηση σε αυτό είναι, ότι η Τουρκία είναι μία χώρα η οποία δεν είναι καθόλου αναπτυγμένη, είναι μία χώρα όπου το κράτος δικαίου υστερεί πολύ, όπου οι θεσμοί της κοινωνίας έχουν μεγάλο έλλειμμα δημοκρατίας. Μία τέτοια χώρα δεν αλλάζει από τη μια μέρα στην άλλη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επισημάνει ότι πρέπει να γίνει μια μεγάλη προσπάθεια για να συμμορφωθεί η Τουρκία στα κριτήρια, στις αρχές, στις αξίες, που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εμείς, λοιπόν, πρέπει να πιέσουμε σε αυτή τη διαδικασία, να συμβάλουμε σε αυτή τη διαδικασία, γιατί εμείς έχουμε μονάχα να κερδίσουμε από μία Τουρκία η οποία ακολουθεί τις αρχές του κράτους δικαίου, τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις αρχές του διεθνούς δικαίου, σέβεται τις διεθνείς συνθήκες.

Αυτό δεν θα το πετύχουμε με το να διαπιστώνουμε κάθε τόσο και λιγάκι "δεν υπάρχει κίνηση, άρα ό,τι έγινε δεν αξίζει και δεν έχει καμία σημασία αυτή η διαδικασία". Αυτή η διαδικασία είναι μία μακράς διάρκειας διαδικασία, γιατί και στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπολογίζουν, ότι θα προχωρήσει η εξέλιξη αυτή με θεαματικά αποτελέσματα πριν από πολλά χρόνια.

Επεσήμανα, λοιπόν, στην απάντηση την οποία αναφέρατε, ότι η Ελλάδα πρέπει να δει την εξέλιξη της γείτονας χώρας μέσα σε μία μακρύτερη προοπτική. Έτσι θα πετύχει και αυτό το οποίο επιδιώκει, την ασφάλεια στην περιοχή, την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, καλές σχέσεις συνεργασίας. Και συμβάλλαμε σε αυτό. Όπως ξέρετε, υπογράφηκαν μία σειρά από συμφωνίες σε θέματα τα οποία χαρακτηρίζονται "χαμηλής πολιτικής". Δεν είναι θέματα χαμηλής πολιτικής, είναι θέματα σημαντικά για τη συνεργασία των δύο χωρών. Θα συνεχίσουμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Παραδείγματος χάριν, είναι ανοιχτό ακόμη το θέμα μιας σύμβασης για την αποφυγή διπλής φορολογίας στις δύο χώρες. Είναι ανοιχτό το θέμα της συνεργασίας στην ενέργεια. Εκεί μπορεί να γίνουν πολλά.

Συνεχίζοντας σε αυτή την κατεύθυνση, συνεχίζοντας επίσης τη συμβολή μας στην εξέλιξη της υποψηφιότητας της Τουρκίας, πιστεύουμε ότι έχουμε μόνο να κερδίσουμε, γιατί αυτή τη στιγμή τη θέση μας την έχουμε αποκτήσει δίνοντας γραμμή, δίνοντας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το παράδειγμα, πώς από μία αντιπαλότητα μπορούμε σιγά - σιγά να σπρώξουμε μία χώρα σε συνεργασία.

Βεβαίως, πρέπει και από την Τουρκία να γίνουν βήματα. Εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να βάζουμε αιρέσεις, με την έννοια ότι αυτά που πρέπει να γίνουν δεν θα τα κάνουμε και θα έρθει η ώρα όπου η Τουρκία θα κριθεί, γιατί μέσα στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ξέρετε, υπάρχουν συζητήσεις, τακτές ημερομηνίες όπου εξετάζεται η εξέλιξη και αν η Τουρκία θέλει να προχωρήσει αυτή τη διαδικασία της υποψήφιας χώρας πρέπει να συμμορφωθεί.

κα ΑΔΑΜ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"): Κύριε Πρόεδρε, μία διευκρίνιση κατ' αρχήν. Οι δέκα στόχοι που μας παρουσιάσατε είναι βαλμένοι με σειρά προτεραιότητας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η άμυνα, βέβαια, είναι σε άλλη θέση από αυτή που την ανέφερα.

κα ΑΔΑΜ: Πάντως, νούμερο ένα είναι η ισχυροποίηση του ρόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεύτερο οι ελληνοτουρκικές σχέσεις.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι για μας το πιο σημαντικό, γιατί πάνω σε αυτό βασίζουμε και τη διαμόρφωση σχέσεων με την Τουρκία, οι οποίες θα μας επιτρέψουν να προχωρήσουμε τα δικά μας θέματα.

κα ΑΔΑΜ: Βεβαίως, από το Ελσίνκι και μετά έχει ξεκινήσει και έχει αρχίσει να υλοποιείται μία ελληνοτουρκική ύφεση. Βεβαίως, υπογράφηκαν οι διμερείς συμφωνίες σε περιορισμένα θέματα. Βεβαίως, οι επιχειρηματίες πήραν το δρόμο τους. Βεβαίως προσφέρουμε τεχνογνωσία για την Ευρωπαϊκή Ένωση στην Άγκυρα. Βεβαίως, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις κάνουν και αυτές ό,τι μπορούν, η κοινωνία των πολιτών, κλπ. Από εδώ και πέρα, στο καθαρά επίσημο επίπεδο κυβέρνησης, τί...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όλα τα άλλα είναι και αυτά επίσημα επίπεδα.

κα ΑΔΑΜ: Εννοώ στο καθαρά κυβερνητικό έργο. Πώς θα δώσετε τροφή στην εξακολούθηση της ελληνοτουρκικής ύφεσης ή διαλόγου; Για να γίνω πιο συγκεκριμένη: Για τα διμερή θέματα, τις διμερείς διαφορές που υπάρχουν, θα περιμένετε τη μακρότατη διαδικασία να εκσυγχρονιστεί η Τουρκία προτού θιγούν, ή θα μπείτε σε μία κάποια ανίχνευση προσέγγισής τους στο μεσοδιάστημα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Μία διμερής διαφορά υπάρχει για μας, είναι το θέμα της υφαλοκρηπίδας. Όλα τα άλλα είναι θέματα τα οποία έθετε στο παρελθόν η Τουρκία, δεν ξέρω αν τα θέτει. Εμείς όσον αφορά το θέμα της υφαλοκρηπίδας έχουμε ξεκαθαρίσει ποιά είναι η διαδικασία. Δεν έχουμε να κάνουμε καμία κίνηση αυτή τη στιγμή.

κα ΑΔΑΜ: Όσο καιρό η Άγκυρα δεν προσαρμόζεται στο διεθνές δίκαιο για την υφαλοκρηπίδα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Υπάρχει, όμως, στη Συμφωνία του Ελσίνκι ένα πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό υποχρεώνει την Τουρκία κάποτε να εξετάσει αυτά τα θέματα.

κα ΑΔΑΜ: Θαυμάσια.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή είναι η επιτυχία του Ελσίνκι, ότι η Τουρκία δεν μπορεί να τα αφήσει για πάντα και να πει ότι δεν ενδιαφέρουν. Ενδιαφέρουν! Είναι γραμμένα στη Συνθήκη. Άρα πρέπει να ασχοληθεί.

κα ΑΔΑΜ: Όσο διάστημα η Τουρκία, λοιπόν, το τρενάρει και δεν προσαρμόζεται σε αυτό, δεν υπάρχει περιθώριο κανενός είδους διμερής προσέγγισης ή εξέτασης θεμάτων.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα ότι θα συνεχίσουμε αυτά τα θέματα, τα οποία αναπτύσσουν συνεργασία. Θα υπάρχουν και άλλα προβλήματα. Δεν θα καθίσουμε απόμερα και δεν θα κάνουμε τίποτα σε σχέση με τη συνεργασία για αυτά τα θέματα που αναφέρατε, τα οποία θέτει η Τουρκία και όχι η Ελλάδα. Η Τουρκία έχει υποχρέωση πρωτοβουλίας, αν τα θέλει. Μπορεί να τα εγκαταλείψει, δεν ξέρω.

κ.ΜΕΛΕΤΗΣ ("ΕΘΝΟΣ"): Ενόψει μιας νέας τετραετίας ήθελα να ρωτήσω ποιοί είναι οι όροι και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες η ελληνική κυβέρνηση θα μπορούσε να δει και να επιδιώξει ένα σύμφωνο μη επίθεσης με την Άγκυρα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν χρειάζεται κανένα σύμφωνο μη επίθεσης με την Άγκυρα. Είναι τελείως τρελό να σκέπτεται κανείς, ότι υποψήφια χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπογράφει με μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνο μη επίθεσης. Αυτό είναι μέσα στα αυτονόητα και ούτε καν συζητείται.

κα ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Κύριε Πρόεδρε, μια ερώτηση που αφορά στη βαλκανική μας πολιτική και ειδικότερα στην οικονομική βαλκανική πολιτική, στην οποία η κυβέρνηση έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη διάρκεια της περασμένης τετραετίας.

Διαπιστώσαμε, ότι ενώ αυτή η ελληνική οικονομική δραστηριότητα επιζητείτο επιμόνως από τις ηγεσίες πολλών βαλκανικών χωρών, ταυτοχρόνως στην πορεία υπήρξε μια καχυποψία σε ορισμένες περιπτώσεις αυτή η δραστηριότητα αντιμετωπίστηκε, ή μάλλον, προκάλεσε σκληρές εσωτερικές αντιπαραθέσεις.

Είδαμε τέτοια φαινόμενα στην Αλβανία, είδαμε στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και τελευταία και στη Βουλγαρία, με αφορμή και την υπόθεση της εξαγοράς του Βουλγαρικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών.

Ήθελα να σας ρωτήσω πώς ερμηνεύετε αυτό το φαινόμενο. Αν το αποδίδετε σε κατάλοιπα του παρελθόντος στο βαλκανικό χώρο. Και πώς σκέπτεστε να το αντιμετωπίσετε από εδώ και πέρα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το φαινόμενο αυτό είναι απόρροια του ότι οι κοινωνίες αυτές, δεν έχουν φτάσει ακόμη σε ένα επίπεδο ανάπτυξης και συνεργασίας, που έχουν φτάσει άλλες κοινωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρωπαϊκού χώρου.

Υπάρχουν ακόμη εθνικισμοί, υπάρχει πολύ έντονη η άποψη ότι η πολιτεία πρέπει να ελέγχει. Υπάρχει μια απόρριψη της διεθνούς συνεργασίας. Εάν όλα αυτά δεν υπήρχαν, τότε οι οικονομίες τους θα είχαν πολύ περισσότερο προχωρήσει και όσον αφορά τις διεθνείς συνεργασίες και όσον αφορά τη μετάβασή τους σε μια οικονομία της αγοράς.

Όπως ξέρετε, σε όλες αυτές τις χώρες η οικονομία της αγοράς συναντά ακόμη μεγάλες δυσκολίες. Άρα συναντά και δυσκολίες η συνεργασία με όποια χώρα, όχι μόνο την Ελλάδα. Και η συνεργασία αυτή, συναντά επιπρόσθετη δυσκολία από το γεγονός, ότι υπάρχει η αίσθηση ότι με τον τρόπο αυτό, γίνεται απαλλοτρίωση κυριαρχικών δικαιωμάτων, είτε μεταβιβάζεται μια σημαντική επιχείρηση, είτε μεταβιβάζεται μια δευτερεύουσα επιχείρηση.

Όλα αυτά, σιγά-σιγά θα ξεπεραστούν. Και η κατάσταση, επειδή έχω επισκεφθεί πολλές φορές τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Αλβανία, μπορώ να πω, ότι τώρα είναι πολύ καλύτερη από ό,τι ήταν πριν μερικά χρόνια.

κ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ("ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ"): Κύριε Πρόεδρε, ο Πρόεδρος της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας σε μια πρόσφατη συνέντευξή του στην εφημερίδα "ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ", εμφανίστηκε διατεθειμένος να προβεί σε ένα συμβιβασμό στο θέμα της ονομασίας, ώστε να ρυθμιστεί αυτή η εκκρεμότητα.

Υπάρχει ανταπόκριση από τη πλευράς σας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ως γνωστό στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη, διεξάγονται συνομιλίες γύρω από αυτό το θέμα. Συνομιλίες οι οποίες έχουν διαρκέσει πολύ, χωρίς μέχρι στιγμής κανένα αποτέλεσμα. Κι εμείς έχουμε επισημάνει στην άλλη πλευρά, ότι καιρός πια να έχουμε ένα αποτέλεσμα.

Ν.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ"): Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθήσαμε πρόσφατα τη σφοδρή αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συμμετοχή στην κυβέρνηση της Αυστρίας ακροδεξιών στοιχείων. Θα έλεγα όμως υπήρξε μια αφωνία και πάντως δεν εκδηλώθηκε αντίδραση για τη πρόσφατη απόφαση της Σοσιαλδημοκρατικής Κυβέρνησης της Δανίας, που εφαρμόζει δρακόντεια μέτρα για τους ξένους μετανάστες.

Το ερώτημα είναι, αν τελικά σε αυτό το ευρωπαϊκό όραμα που οικοδομείται, η λογική προσανατολίζεται σε μια Ευρώπη φρούριο, μόνο για τους Ευρωπαίους πολίτες;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν συμφωνώ μαζί σας ότι η άποψη που κυριαρχεί στην Ευρώπη είναι η άποψη μιας Ευρώπης φρούριο. Είναι γεγονός ότι επειδή η Ευρώπη έχει ένα πολύ ανεπτυγμένο οικονομικό επίπεδο, υπάρχει ένα μεγάλο κύμα μετανάστευσης προς την Ευρώπη.

Και στη χώρα μας υπάρχει ένα μεγάλο κύμα μετανάστευσης. Τι κάνουμε στη χώρα μας; Στη χώρα μας καθιερώσαμε ορισμένους κανόνες. Μπορούν να έρχονται εκείνοι οι οποίοι έχουν άδεια εργασίας και παραμονής, μπορούν να παραμένουν και να δουλεύουν.

Αλλά άλλοι οι οποίοι δεν έχουν άδεια εργασίας και παραμονής, δεν μπορούν να έρχονται και όταν έρχονται τους στέλνουμε πίσω. Αυτή είναι και η γενική πολιτική που εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και νομίζω ότι αυτή η πολιτική, έχει μια λογική.

Το θέμα με το κόμμα του κ.Χάιντερ είναι διαφορετικό. Το κόμμα του κ.Χάιντερ είναι ξενόφοβο. Θέλουν να φύγουν όλοι οι ξένοι. Δημιουργεί την εντύπωση ότι οι ξένοι ευθύνονται κυρίως και μόνο για την εγκληματικότητα, ότι αν υπάρχουν κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, αυτά οφείλονται στους οικονομικούς μετανάστες.

Είναι γνωστό ότι δεν είναι έτσι. Η ξеноφοβία είναι χαρακτηριστικό ακροδεξιών κομμάτων και πιστεύω, ότι είναι ένα χαρακτηριστικό που η Ευρωπαϊκή Ένωση το έχει καταδικάσει.

κα ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ ("ΕΞΟΥΣΙΑ"): Κύριε Πρόεδρε, παρατήρησα ότι στην εισαγωγική σας ομιλία κάνατε μια διασύνδεση της επόμενης ημέρας σχετικά με την ΟΝΕ με την εξωτερική πολιτική. Θα θέλατε λίγο να μας αναπτύξετε αυτή τη θέση; Της οικονομικής ισχύος δηλαδή με την ισχύ στα εθνικά θέματα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς έχουμε την άποψη, ότι η εξωτερική πολιτική για να είναι πετυχημένη δεν μπορεί απλώς να περιορίζεται σε εξελεγμένες εντατικές διεθνείς επαφές. Οι διεθνείς επαφές, οι συνεννοήσεις, η φιλία καλές είναι, θα πρέπει να υπάρχει ένα υπόβαθρο. Και το υπόβαθρο είναι μια ισχυρή οικονομία και μια ισχυρή κοινωνία.

Είπα επανειλημμένως ότι η Ελλάδα έχει φωνή, κύρος, ακούγεται. Γιατί αυτό; Όσον αφορά τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό συμβαίνει επειδή είδαν ότι, τα τρία τέσσερα τελευταία χρόνια, πραγματοποιήσαμε τους στόχους στην οικονομία, τους οποίους είχαμε θέσει.

Ότι είπαμε πως θα φτάσουμε τα κριτήρια του Μάαστριχτ και τα φτάσαμε. Και υπάρχει μεγάλη αναγνώριση για αυτό. Υπάρχει αναγνώριση ότι η χώρα αυτή προσπάθησε, ότι μπορεί, ότι έχει την ικανότητα να αντιμετωπίζει προκλήσεις και προβλήματα, όπως οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και όσον αφορά τα Βαλκάνια. Η απήχυσή μας στη Βουλγαρία, στη Ρουμανία, στην Αλβανία δεν προέρχεται επειδή ακολουθούμε τις παλιές συνταγές της πολιτικής αξόνων, ή της πολιτικής η οποία βασίζεται στη στρατιωτική δύναμη.

Η απήχηση βασίζεται επειδή είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή πρόκειται να μπούμε στην ΟΝΕ, επειδή συμβάλλουμε στην οικονομική τους ανασυγκρότηση, επειδή διαμεσολαβούμε μεταξύ των χωρών αυτών, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εγώ επανειλημμένα έχω συνεννοηθεί τηλεφωνικά σε συναντήσεις και με τις ηγεσίες της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Αλβανίας σε σχέση με θέματα που απασχολούν αυτές τις χώρες για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ρώτησαν την άποψή μου, τη συμβολή μου, τη συμπαράστασή μου, την έδωσα και οι ελληνικές υπηρεσίες την έδωσαν ευχαρίστως. Ο δεσμός προέρχεται από την οικονομική και κοινωνική μας δύναμη. Προέρχεται ότι δώσαμε μια δυναμική στη χώρα.

Αυτό είναι μια συνολική στρατηγική ανάδειξης της χώρας. Και αυτό θέλω να το τονίσω, η εξωτερική πολιτική που ακολουθήσαμε τα τελευταία χρόνια δεν είχε επίκεντρό της τη μία ή την άλλη επαφή -και αυτό βέβαια- αλλά είχε μια γενική κατεύθυνση: διακλαδώνουμε και ισχυροποιούμε σε όλους τους τομείς στη χώρα, για να μπορέσουμε να έχουμε και καλύτερη σχέση με όλους τους άλλους.

κα ΠΟΥΛΙΔΟΥ ("ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ"): Κύριε Πρόεδρε, είπατε πριν ότι σαν κυβέρνηση είχατε μια αντιπολίτευση που έλεγε σε όλα όχι. Όμως, ο Συνασπισμός στη διάρκεια αυτής της θητείας και το Ελσίνκι το χαρακτήρισε θετική εξέλιξη και στα βαλκανικά δούλεψε για μια πολυμερή και διμερή συνεργασία και η Νέα Δημοκρατία, όπως είπε τις προάλλες ο κ.Καραμανλής, μία πιθανή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας θα χτίσει πάνω στο Ελσίνκι στα ελληνοτουρκικά. Αν, λοιπόν, ο ψηφοφόρος έχει ως γνώμονα της εκλογικής του στάσης την εξωτερική πολιτική, θέλω να σας ρωτήσω: Τι διαφορετικό θα φέρετε εσείς από τα άλλα κόμματα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Πουλίδου, θα συμφωνήσω μαζί σας ότι δεν έχω μελετήσει όλα τα κείμενα τα οποία προέρχονται από το Συνασπισμό. Εγώ θυμάμαι τη στάση του στη Βουλή και η στάση του στη Βουλή ήταν πάντα καταγγελτική της εξωτερικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Αλλά ιδιαίτερα η στάση της Νέας Δημοκρατίας ήταν καταγγελτική. Ο κ.Καραμανλής είπε -όπως είπατε- πρόσφατα ότι θα χτίσει πάνω στο Ελσίνκι. Αλλά είναι γεγονός και έχω εδώ π.χ. μια εφημερίδα της Τρίτης 14 Δεκεμβρίου, ότι ο κ.Καραμανλής και η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας στράφηκαν κατά της απόφασης, καταδίκασαν την απόφαση. Υπήρχαν βέβαια και οι εξαιρέσεις, ο κ.Μητσοτάκης, ο κ.Δήμας, οι κ.Μολυβιάτης, η κα Μπακογιάννη, οι οποίοι χαρακτήρισαν ως θετική αυτή την εξέλιξη.

Ο κ.Βαρβιτσιώτης και ο κ.Παυλόπουλος είχαν πει για εθνική ήττα στο Ελσίνκι, δραματική οπισθοχώρηση της εξωτερικής μας πολιτικής. Ο κ.Καραμανλής είχε πει τότε: "εγκατάλειψη ισχυρών διπλωματικών ερεισμάτων, άνευ ανταλλαγμάτων, στο Ελσίνκι". Και σε ένα αμερικάνικο περιοδικό αναγνώρισε μονάχα το γεγονός, ότι θα ενταχθεί η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Δηλαδή καταδίκασε όλη την άλλη εξέλιξη.

Το να έρχεται τώρα είναι η γνωστή τακτική. Όταν βλέπουμε ότι κάτι δεν γίνεται αποδεκτό, δεν περνάει, τότε αλλάζουμε άρδην θέση, παίρνουμε την αντίθετη ακριβώς θέση, για να ξεχαστεί αυτό που είπαμε και να εκμεταλλευθούμε τη κατάσταση.

Η Νέα Δημοκρατία έχει μία άλλη αντίληψη εξωτερικής πολιτικής από ό,τι έχει το ΠΑΣΟΚ. Όσον αφορά την ουσία, η εξωτερική της πολιτική χαρακτηρίζεται από εσωστρέφεια και φοβικότητα. Η επιδίωξή της είναι να περιορίσει πρωτοβουλίες, να περιορίσει τη χώρα σε ένα γνωστό κύκλο δράσεων, να μην ανοίξει θέματα, διότι θεωρεί κάθε θέμα το οποίο ανοίγει ως επικίνδυνο. Αυτή είναι η εσωστρέφεια, είναι και η φοβικότητα.

Δεν θυμάμαι στη διάρκεια αυτής της τετραετίας, συζήτηση για την εξωτερική πολιτική στη Βουλή, που να μην καταδίκασε τις ενέργειες της

κυβέρνησης ως επικίνδυνες, ως απεμπόληση κυριαρχικών δικαιωμάτων, ως ενέργειες οι οποίες δημιουργούν προβλήματα στη χώρα.

Για το Κόσοβο, που υποτίθεται ότι η Νέα Δημοκρατία είναι κόμμα που ασπάζεται τη νατοϊκή ένταξη της χώρας, η γραμμή της ήταν ότι η κυβέρνηση είναι θεατής, ότι η κυβέρνηση έπρεπε να έχει μία ενεργό συμμετοχή και την ενεργό συμμετοχή δεν κατάλαβα πώς την εννοούσε, αλλά απέρριψε την κυβερνητική πολιτική.

Όσον αφορά την επίσκεψη του κ.Κλίντον, για να θυμίσω, ήταν αντίθετη, καίτοι θέλει να έχει καλές σχέσεις με τις ΗΠΑ. Την έβρισκε εκτός χρόνου, την έβρισκε άτοπη εκείνη τη στιγμή. Βεβαίως, μετά από λίγο άλλαξε στάση και είπε "καλώς", κλπ. Όμως, ήταν και εκείνη η οποία καλλιέργησε το κλίμα εναντίον της επίσκεψης.

Για το Άμστερνταμ, πέρα από αυτά που είπα για το Ελσίνκι, για τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, υπήρξε και εκεί αρνητική.

Πρώτον, ως προς την ουσία: Εγώ διαπίστωσα τα τέσσερα αυτά χρόνια ότι υπάρχει εσωστρέφεια, φοβικότητα. Δεν είναι μια εξωτερική πολιτική πρωτοβουλιών, ανοιγμάτων, συνεργασίας, δυναμικής για την ειρήνη.

Και δεύτερον, όσον αφορά την τακτική ή την εφαρμογή αυτής της εξωτερικής πολιτικής, τα παραδείγματα του Ελσίνκι δείχνουν ότι είναι μια πολιτική κοντόφθαλμη, η οποία κρίνει από τη μια μέρα στην άλλη, είναι μία πολιτική η οποία προσαρμόζεται ανάλογα με τις περιστάσεις, άρα δεν έχει προοπτική, δεν έχει στρατηγική, δεν έχει μία αντίληψη για το πού πρέπει να πάει η χώρα.

Για να το πω απλά: Η Νέα Δημοκρατία είναι μία παράταξη, η οποία θέλει τη χώρα περιορισμένη, με όσο το δυνατό πιο κλειστά σύνορα. Δεν θέλει μία χώρα η οποία να ανοίγεται στον κόσμο. Εμείς είμαστε μία παράταξη, η οποία θέλει μία χώρα ανοιχτή, παρούσα και ενεργή στον κόσμο.

Μ.ΖΑΧΑΡΕΑ ("MEGA"): Έχετε αισθανθεί ποτέ ενοχλημένος, ή έστω προβληματισμένος, από την κατά καιρούς σκληρή κριτική του πρώην Υπουργού, του κ.Πάγκαλου, για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής και ακόμη προσωπικά κατά του σημερινού Υπουργού;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η εξωτερική πολιτική την οποία εφαρμόζουμε, είναι μία εξωτερική πολιτική η οποία ~~διαμορφώθηκε με κύριο πρωταγωνιστή τον~~ κ.Πάγκαλο. Και ο κ.Παπανδρέου ως Αναπληρωτής Υπουργός έπαιξε ρόλο, αλλά το σημαντικό ρόλο έπαιξε ο κ.Πάγκαλος. Αυτό το πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής προέκυψε από συνεργασία ή κατευθύνσεις ή γραμμές.

Τώρα, βεβαίως, σε επιμέρους θέματα μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Αλλά η γραμμή είναι η ίδια στην κυβέρνηση από το 1996 και μετά.

Ν.ΜΕΓΓΡΕΛΗΣ ("ANTENNA"): Κύριε Πρόεδρε, η κατάσταση στο Μαυροβούνιο και στη Νότια Σερβία αρχίζει να μοιάζει σιγά - σιγά με την κατάσταση στο Κόσοβο

και πολλοί φοβούνται, ότι θα έχουμε μια νέα εμπλοκή. Το ερώτημά μου είναι, κάνοντας και μία κριτική αποτίμηση της στάσης της ελληνικής κυβέρνησης το περασμένο χρόνο: Εάν έχουμε μια τέτοια ω μη γένοιτο εξέλιξη με νατοϊκή επέμβαση, η ελληνική στάση θα είναι η ίδια με αυτή που ήταν πριν από ένα χρόνο; Δηλαδή διευκόλυνση των νατοϊκών δυνάμεων και τέλος, ή θα προχωρήσετε και ένα βήμα παραπέρα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Μεγγρέλη, κάνετε υποθέσεις, οι οποίες νομίζω ότι δεν έχουν βάση. Εν πάση περιπτώσει, εμείς και στη περίπτωση του Κοσόβου ακολουθήσαμε τις αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Πρέπει να υπάρξουν αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για να καθοριστεί η πορεία της χώρας.

Ρ.ΚΑΜΠΟΥΡΓΙΑΝΝΗ ("ΕΡΤ"): Σε συνέχεια της ερώτησης του συναδέλφου, κ.Πρόεδρε. Η Ελλάδα επιδιώκει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του Συμφώνου Σταθερότητας. Όμως, χωρίς χρήματα, όπως σημειώσατε προηγουμένως, δεν μπορούν να γίνουν πολλά. Διαπιστώνετε, λοιπόν, μία απροθυμία των εταίρων να συμβάλουν με τους πόρους που χρειάζονται για την υλοποίηση του Συμφώνου Σταθερότητας;

Και, επίσης, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν σας ανησυχούν οι εξελίξεις στο Κόσοβο και σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι ανοιχτό κάποιο ενδεχόμενο για αλλαγή των συνόρων, αν σας ανησυχούν δηλαδή οι αποσχιστικές τάσεις.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σήμερα, συνέρχεται η Διάσκεψη των Δωρητριών Χωρών. Εγώ είχα μία διεξοδική συζήτηση με τον κ.Χόμπαχ. Στη συζήτηση αυτή σε ένα δεύτερο τμήμα της παρευρέθηκαν και άλλοι αρχηγοί βαλκανικών χωρών. Είχα, επίσης, μία διεξοδική συζήτηση με τον κ.Πρόντι και τον κ.Σολάνα γύρω από αυτό το θέμα.

Η διαπίστωση του κ.Χόμπαχ είναι, ότι υπάρχουν ήδη τα κεφάλαια για να ξεκινήσουν κάποιες δράσεις, ότι θα πρέπει να γίνει μια κατανομή αυτών των κεφαλαίων, γιατί υπάρχουν επίσης ορισμένα σχέδια. Άρα πιστεύω ότι παρά την καθυστέρηση, το Σύμφωνο Σταθερότητας, όσον αφορά το οικονομικό του τμήμα, σύντομα θα αρχίσει να λειτουργεί.

Θέλω να κατανοήσετε τη δυσκολία. Πρέπει να συνεργαστούν οι χώρες αυτές. Οι χώρες αυτές δεν έχουν το επίπεδο, ώστε να ετοιμάσουν γρήγορα ολοκληρωμένες μελέτες για την κατασκευή έργων, την αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων. Χρειάστηκε κάποιος καιρός, ~~έχουν προχωρήσει τέτοιες μελέτες~~, θα χρειαστεί και άλλος καιρός.

Αλλά, για παράδειγμα, ένα σχέδιο το οποίο επικροτεί και η Ελλάδα είναι η δεύτερη γέφυρα στο Δούναβη. Αναφέρω αυτή τη γέφυρα, διότι η γέφυρα αυτή, η οποία τελικά θα γίνει προς δυσμάς, θα εξυπηρετεί τις ελληνικές μεταφορές προς την Κεντρική Ευρώπη. Μας ενδιαφέρει και είναι το πρώτο σχέδιο.

Εμείς έχουμε συμβάλλει, έχουμε πει ότι έχουμε διαθέσει 600.000.000 δολάρια για ένα ορισμένο διάστημα χρόνου για τη ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Βεβαίως, πρέπει να υπάρχουν σχέδια, να γίνει κατανομή ανάμεσα στα

διάφορα σχέδια. Έχει γίνει μία κατανομή ανάμεσα στις χώρες και περιμένουμε ακριβώς από τις διαδικασίες της Διάσκεψης των Δωρητριών Χωρών και τις ενέργειες του κ.Χόμππαχ να προχωρήσει η υπόθεση.

Θα συμφωνήσω μαζί σας, ότι υπάρχουν καθυστερήσεις. Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι το ενδιαφέρον δεν είναι τόσο μεγάλο, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε να κινηθεί ταχύτερα. Αυτό το έχω πει όπου έχω βρεθεί, σε όποιο βήμα και μαζί με εμένα έχουν ασκήσει και άλλοι κριτική. Ελπίζω να υπάρχει μεγαλύτερη κινητοποίηση.

Όσον αφορά το γενικότερο θέμα του Κοσόβου, νομίζω ότι είναι φανερό ότι πρέπει να αποσαφηνιστεί η πολιτική η οποία θα ακολουθηθεί. Και στην τελευταία συνάντηση της Λισσαβόνας πάρθηκε απόφαση, ότι θα πρέπει ο κ.Σολάνα, η Επιτροπή, αλλά και η προεδρία, να δώσουν στο επόμενο Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών μία πρόταση στρατηγικής, η οποία να εντάσσεται στα πλαίσια της απόφασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, γιατί αν αφήνουμε τα πράγματα και προχωρούν έτσι, χωρίς να έχουμε μία συγκεκριμένη στρατηγική, βεβαίως θα αναπτυχθούν τριβές όλο και περισσότερες και όλο και πιο επικίνδυνες. Δεν πρέπει να γίνει αυτό.

Εμείς έχουμε προσφερθεί να συμβάλουμε στο να ξεπεραστούν οι τριβές αυτές, συνομιλώντας με όλους τους συμμετέχοντες.

κ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΗ ("STAR"): Κύριε Πρόεδρε πιστεύετε ότι η παραμονή του κ.Μιλόσεβιτς στην εξουσία θα συμβάλει στη σταθερότητα της περιοχής;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ελλάδα έχει τη θέση ότι στη Γιουγκοσλαβία πρέπει να γίνουν ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές, ώστε η κυβέρνηση που θα προκύψει από τις ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές να μπορεί να συζητήσει όλα τα θέματα που αφορούν τη Γιουγκοσλαβία.

Γ.ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ («ALPHA»): Κύριε Πρόεδρε, το δημοσίευμα το πρόσφατο της "ΣΑΜΠΑΧ" τελικά τι πιστεύετε ότι ήταν; Ήταν ένα υποβολιμαίο δημοσίευμα; Απηχούσε κάποιους σκληροπυρηνικούς κύκλους της Τουρκίας, ή ήταν μια λίστα που ίσχυε στο παρελθόν και καταργήθηκε, ή ισχύει ακόμη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κάθε λίστα είναι απαράδεκτη. Έχουμε εμπειρία όμως, ότι στρατοκρατικά καθεστώτα και αυταρχικά καθεστώτα έχουν λίστες. Υπήρχαν και εδώ στην Ελλάδα λίστες για καιρό. Αυτά πρέπει να εξαλειφθούν. Και αν θέλει η Τουρκία να ενταχθεί στις ευρωπαϊκές διαδικασίες, πρέπει να καταλάβει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν επιτρέπουν τέτοιες ενέργειες.

κ.ΜΗΛΑΚΑΣ ("FLASH"): Κύριε Πρόεδρε είπατε προηγουμένως, ότι το μόνο θέμα που μπορούμε να συζητήσουμε με τη Τουρκία είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Αναρωτιέμαι πώς μπορεί να γίνει μια τέτοιου είδους συζήτηση, εάν προηγουμένως δεν διευκρινιστούν μερικά πράγματα, όπως για παράδειγμα, το καθεστώς των βράχων και βραχονησίδων στο Αιγαίο που αμφισβητεί η Αγκυρα.

Και δεύτερον, αν δεν αποφασίσουμε ως χώρα αν θα ασκήσουμε ή όχι το νόμιμο δικαίωμά μας, για την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12

ναυτικά μίλια. Αυτά τα δύο θέματα είναι αντικείμενο ενός ελληνοτουρκικού διαλόγου, στο πλαίσιο μιας ενδεχόμενης συζήτησης για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας; Ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας η προβλεπόμενη συνήθης διαδικασία είναι, ότι θα υπάρξει μια συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, ο νομικός όρος είναι ένα συνυποσχετικό, για τα θέματα τα οποία θα κρίνει το Δικαστήριο. Και το θέμα των βράχων και των βραχονησίδων είναι ένα θέμα το οποίο θα κρίνει προφανώς το Δικαστήριο, όσον αφορά εμάς, γιατί έχουμε μια θέση πάνω σε αυτό. Όσον αφορά το θέμα της επέκτασης της αιγιαλίτιδας ζώνης, θα κρίνουμε εμείς τη κατάλληλη στιγμή τι πρέπει να κάνουμε.

Γ.ΑΡΓΥΡΟΣ ("ΣΚΑΙ") : Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει διάλογος των Ελληνοκυπρίων με τους Τουρκοκυπρίους στη Νέα Υόρκη. Πόσο αισιόδοξος είστε για την επίλυση του Κυπριακού την επόμενη περίοδο και υπό ποιούς όρους;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ θέλω να τονίσω ότι ο διάλογος αυτός είναι ένας διάλογος ο οποίος για πρώτη φορά εδώ και πάρα πολύ καιρό ανοίγει τις δυνατότητες μιας συνεννόησης. Δεν μπορώ να προβλέψω τι θα γίνει. Η εμπειρία δείχνει ότι τα προβλήματα είναι πολλά, δύσκολα και υπάρχει σκληρή και αρνητική στάση από την πλευρά της Τουρκίας, είναι όμως μια σημαντική εξέλιξη. Μια εξέλιξη την οποία κανείς δεν θεωρούσε δυνατή πριν από λίγο καιρό. Έγινε όμως.

Και γι' αυτό θέλω να προσθέσω, επειδή είναι μια σημαντική εξέλιξη, έχει και μεγάλη σημασία για τη χώρα η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος τα επόμενα χρόνια. Είναι ένα από τα θέματα τα οποία πρέπει να έχουμε στη συνείδησή μας όταν αποφασίσουμε ποια κυβέρνηση θα κάνει ποια εξωτερική πολιτική.

κ.ΠΑΡΗΣ ("REUTERS"): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να έρθω πάλι πίσω στο θέμα του Κοσόβου. Πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να γίνουν δημοκρατικές και ελεύθερες εκλογές στη Γιουγκοσλαβία; Και να επαναφέρω και πάλι το ερώτημα, με την παρουσία του Μιλόσεβιτς στην πολιτική σκηνή πιστεύετε ότι μπορεί να προχωρήσει κάποια πραγματική λύση στο Κόσοβο; Σας ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η λύση στη Γιουγκοσλαβία είναι μονάχα ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές. Και εμείς γι' αυτό πρέπει να πιέσουμε.

κ.ΜΠΟΤΟΝΗΣ ("ALTER 5"): Κύριε πρόεδρε χρησιμοποιήσατε σκληρή γλώσσα για τη Νέα Δημοκρατία. Μάλιστα είπατε, ότι είναι μια παράταξη η οποία θέλει τη χώρα περιορισμένη. Δεν είναι κάπως υπερβολικό αυτό και μια βαριά καταγγελία, για μια παράταξη που κυβέρνησε και μπορεί να κερδίσει και τις εκλογές στις 9 Απριλίου;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή είναι η άποψή μου. Δεν νομίζω ότι η πορεία της Νέας Δημοκρατίας τα τέσσερα τελευταία χρόνια έδειξε αυτή την αντίληψη μιας χώρας η οποία κινείται, μιας παράταξης η οποία θέλει τη χώρα να έχει συνεχώς πρωτοβουλίες.

κα ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ ("CNN"): Μια διευκρίνιση στην ερώτηση του κ.Μεγγρέλη. Είπατε ότι τα σενάρια του περί Μαυροβουνίου και Κοσόβου δεν έχουν...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Περί Μαυροβουνίου με ρώτησε ο κ.Μεγγρέλης.

κα ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ ("CNN"): Για Μαυροβούνιο και Νότιο Σερβία, ότι δεν έχουν βάση. Με συγχωρείτε, πού το ξέρετε εσείς ότι δεν έχουν βάση αυτά; Έχετε κάποια πληροφόρηση από το Βελιγράδι που λέει, ότι θα αφήσει το Μαυροβούνιο να αποσχισθεί ελεύθερα και τον απελευθερωτικό στρατό του Πρεσέβ να κινηθεί ελεύθερα στη Νότια Σερβία;

Και δεύτερον, αφού εκλεγείτε και αν επανεκλεγείτε, θα εγκρίνετε την αύξηση του αριθμού των στρατιωτών στο Κόσοβο; Ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εάν κατάλαβα καλά, ο κ.Μεγγρέλης παρουσίασε την απόσχιση του Μαυροβουνίου ως άμεση. Δεν συμφωνώ με αυτό.

Ν.ΜΕΓΓΡΕΛΗΣ: Με συγχωρείτε κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν είπα κάτι τέτοιο. Απλώς είπα ότι φουντώνουν τα σύννεφα στην περιοχή και ότι υπάρχουν τα σενάρια που μιλάνε για ένα νέο κύκλο ανάλογο με αυτόν που είχαμε ζήσει πριν από ένα χρόνο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ κ.Μεγγρέλη ήθελα να σας μεταφέρω τη συζήτηση την οποία είχαμε στη Σύνοδο Κορυφής της Λισσαβόνας, ακριβώς για το θέμα του Μαυροβουνίου, και η εκτίμηση των περισσοτέρων ήταν, ότι πράγματι υπάρχει μια τριβή με τη Γιουγκοσλαβία αλλά και από τη πλευρά του Μαυροβουνίου δεν θέλουν να πάνε αυτή την αναμέτρηση στα άκρα.

Ότι θέλουν να την κρατήσουν στο σημερινό πλαίσιο, και όσον αφορά τη Νότια Γιουγκοσλαβία -όχι το Κόσοβο, τη Νότια Γιουγκοσλαβία- η εκτίμηση ήταν ότι υπάρχει κινητοποίηση εκεί από τους Αλβανόφωνους αλλά θα πρέπει να επέμβει η δύναμη ειρήνης η οποία υπάρχει στο Κόσοβο, να περιορίσει αυτές τις κινήσεις. Και όπως ίσως διαβάσατε στις εφημερίδες, ότι έγιναν ενέργειες σε αυτή την κατεύθυνση. Γι' αυτό και θεωρώ ότι οι υποθέσεις ότι πρόκειται σε σύντομο χρονικό διάστημα να υπάρξουν εκεί αναφλέξεις και νέος πόλεμος, είναι υποθέσεις οι οποίες δεν πρόκειται να επαληθευτούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά τους στρατιώτες κα Καρασάββα, έχουμε δηλώσει, ότι δεν πρόκειται να αυξήσουμε τους στρατιώτες που θα πάνε στο Κόσοβο.

Λ.ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ ("ΑΥΡΙΑΝΗ"): Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να κάνω λόγο για τέσσερα σημεία σταθμούς της εξωτερικής πολιτικής, της κυβέρνησης που προέκυψε από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 1996: τη Μαδρίτη, το στρατηγείο του ΝΑΤΟ, την υπόθεση Οτσαλάν και το Ελσίνκι.

Γι' αυτά τα τέσσερα ζητήματα δεχτήκατε κριτική στο εσωτερικό του Κόμματός σας, περισσότερο από άλλα ζητήματα που είχαν να κάνουν με την οικονομική πολιτική κ.λ.π. Και ίσως και κάποια από αυτά τα τέσσερα ζητήματα ώθησαν κάποια στελέχη του Κόμματός σας να αποχωρήσουν από εκεί και να ενταχθούν στα άλλα δυο σχήματα που έχουν προκύψει από το χώρο του ΠΑΣΟΚ.

Πιστεύετε ότι αυτά τα τέσσερα ζητήματα θα προκαλέσουν εκλογικό πρόβλημα στο ΠΑΣΟΚ κατά κάποιο τρόπο; Σας ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά το θέμα του Οτσαλάν πιστεύω ότι κανένας Έλληνας αυτή τη στιγμή μπορεί να ισχυριστεί, ότι δεν ήταν σωστή η άποψη και η πολιτική της κυβέρνησης, ότι ο Οτσαλάν δεν έπρεπε να έρθει στην Ελλάδα, ότι το Κουρδικό θέμα δεν μπορεί να γίνει ελληνοτουρκικό θέμα.

Όσον αφορά το Κόσοβο, επίσης πιστεύω ότι η πολύ μεγάλη πλειοψηφία επικροτεί τη θέση της ελληνικής κυβέρνησης να μην συμμετάσχει στις πολεμικές ενέργειες και να δραστηριοποιηθεί -και να δραστηριοποιηθεί πολύ εντατικά θέλω να τονίσω- για την ειρηνική επίλυση των διαφορών.

Όσον αφορά τη Μαδρίτη. Πιστεύω επίσης ότι η μετέπειτα εξέλιξη, το Ελσίνκι, και η στάση που τηρήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένα δείγμα ότι ακολουθήσαμε μια σωστή πορεία. Και θέλω αυτό να το εξηγήσω με δυο λόγια.

Η Τουρκία είναι μια χώρα η οποία έχει μια σημαντική γεωπολιτική θέση. Βρίσκεται στα σύνορα με χώρες οι οποίες παράγουν πετρέλαιο και φυσικό αέριο και μπορεί να παίξει ρόλο στην Κεντρική Ασία και στον Καύκασο. Έχει για χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια σημασία αυτό.

Απέναντι σε μια τέτοια χώρα, πώς αναδεικνύει μια χώρα όπως η Ελλάδα τη θέση της; Πώς η Ελλάδα μπορεί να προβάλλει επιχειρήματα τα οποία μπορούν να γίνουν ακουστά; Πώς μπορεί να περάσει τις δικές της απόψεις; Δεν μπορεί μόνο καταγγέλλοντας, έμφοβη και στεκόμενη στη γωνιά.

Μπορεί αντίθετα, με το να παίρνει συνεχώς πρωτοβουλίες. Να δείξει ότι συμβάλλει στην ειρήνη, συμβάλλει στη συνεργασία στην περιοχή της, στα Βαλκάνια, στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Ότι μπορεί να συνεισφέρει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναπτύσσοντας τις σχέσεις της με χώρες της περιοχής, τις χώρες του Ευξείνου Πόντου και όπως το παράδειγμα της κρίσης του Κοσόβου, δουλεύοντας σκληρά για την ειρήνη.

Ο Υπουργός Εξωτερικών τότε ταξίδευσε συνεχώς σε όλες τις πρωτεύουσες για να πετύχει τη λύση. Έτσι αναδεικνύουμε το ρόλο μας. Και έτσι εξισορροπούμε το όποιο πλεονέκτημα γεωστρατηγικό έχει κάποιος άλλος.

Την πολιτική μας πρέπει να τη βλέπουμε με αυτή τη προοπτική. Άμα τη βλέπουμε με κριτήριο τη μία ή τη άλλη φράση, αυτό που συμφωνήθηκε το Σάββατο τι απέδωσε τη Δευτέρα, τότε δεν θα έχουμε ποτέ μια σύλληψη η οποία θα κάνει την Ελλάδα παρούσα και δυνατή.

Και το Ελσίνκι είναι απόδειξη ότι είχαμε δίκιο. Διότι κανείς από την αντιπολίτευση, όταν φύγαμε για το Ελσίνκι δεν πίστευε, ότι θα πετύχουμε αυτό το αποτέλεσμα. Κι όμως το πετύχαμε.

κ.ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τις τελευταίες ημέρες εντείνονται από μια μερίδα του αμερικανικού Τύπου οι επικριτικές αναφορές στις προσωπικές επιλογές της κας Μαντλίν Ολμπράιτ, για το θέμα του Κοσόβου. Μάλιστα κάποιοι μιλούν και για αδιέξοδο.

Είπατε προηγουμένως ότι αισθάνεστε δικαιωμένος για τη σύνεση που επέδειξε η κυβέρνηση στο θέμα του Κοσόβου. Βλέπετε τώρα μια αλλαγή της στάσης των εταίρων μας που να "πλησιάζει" τις ελληνικές θέσεις και ευαισθησίες;

Και βεβαίως το ερώτημα είναι: αντιλαμβάνονται τώρα οι εταίροι την επιτακτική ανάγκη για χάραξη στρατηγικής και κοινής πολιτικής στο θέμα του Κοσόβου κ.Πρόεδρε; Ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είπα και πριν, ότι συζητήσαμε στη Λισσαβόνα το θέμα και ανατέθηκε στην Προεδρία στον κ.Σολάνα και στον κ.Πρόντι να εκπονήσουν μια στρατηγική για το Κόσοβο.

Αυτό δείχνει ότι υπάρχει από τη μια μεριά, η διαπίστωση ότι η πολιτική όπως ακολουθήθηκε, δεν οδηγεί σε λύση. Από την άλλη μεριά ότι υπάρχουν δυνατότητες και πρέπει να τις εκμεταλλευθούμε.

Θα ήθελα κλείνοντας να κάνω ένα σχόλιο. Ίσως σας ταλαιπώρησα πολύ, αλλά θα ήθελα να κλείσω τονίζοντας το εξής: ο χρόνος που έρχεται ή τα χρόνια που έρχονται, δεν είναι μονάχα σημαντικά για την ελληνική οικονομία. Γιατί θα υπάρχει η διαπραγμάτευση για την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και η πορεία της χώρας μέσα στην ΟΝΕ.

Είναι σημαντικά και για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από τις εξελίξεις αυτά τα χρόνια, θα εξαρτηθεί πόσο θα μπορέσουμε να δυναμώσουμε ακόμη τη θέση της χώρας και πόσο ευνοϊκές συνθήκες θα δημιουργήσουμε, για να αντιμετωπίσουμε τα θέματά μας.

Τα επόμενα χρόνια ή αυτό το χρόνο και ο καιρός που θα ακολουθήσει, θα είναι ο χρόνος για τις συνομιλίες στο Κυπριακό, το ανέφερα. Θα είναι ο χρόνος, επίσης, όπου θα συνεχιστεί η ανάπτυξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων και ιδίως μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα διαμορφωθεί η συμφωνία η οποία θα καθορίζει τις σχέσεις Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι θα χαράζει τη γραμμή για το τι θα πρέπει να κάνει η Τουρκία τα επόμενα χρόνια. Αυτό είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό σημείο.

Τρίτο σημείο, είναι αυτό το οποίο αναφέρατε: τα Βαλκάνια, το Σύμφωνο Σταθερότητας, το Κόσοβο. Είμαστε σε μια περιοχή η οποία είναι ιδιαίτερα ταραγμένη, σε μια περιοχή η οποία είναι ανασφαλής και γι' αυτό χρειάζεται όχι μονάχα προσοχή, αλλά και πρωτοβουλία.

Τέταρτο σημείο, είναι αυτό που συζητήθηκε στη Λισσαβόνα: το κοινωνικό πρόσωπο της Ευρώπης. Προχώρησαν οι οικονομικές ρυθμίσεις. Εμείς πιστεύουμε και πολλοί άλλοι, ότι υπάρχει η άλλη όψη του νομίσματος. Η άλλη όψη του νομίσματος είναι το θέμα της απασχόλησης, το θέμα της ανάπτυξης, της τεχνολογίας, της εκπαίδευσης. Εκεί πρέπει να γίνει μεγάλη προσπάθεια και διαπραγμάτευση.

Υπάρχει το θέμα της γενικής αναμόρφωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή νέα Διακυβερνητική, το νέο θεσμικό πλαίσιο, η διεύρυνση. Είναι θέματα σημαντικά όχι μονάχα γιατί η Κύπρος συμμετέχει στις διαδικασίες διεύρυνσης, αλλά η Ευρωπαϊκή Ένωση όταν κλείσει αυτός ο γύρος δεν θα είναι πια η ίδια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση των 23, των 25 ή των 28 χωρών δεν θα είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση των 15.

Υπάρχει στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η κοινή πολιτική άμυνας και συνδέεται με την πολιτική άμυνά μας. Και τέλος θέλω να αναφέρω ότι υπάρχει και σε εξέλιξη η αναμόρφωση του ΝΑΤΟ, η οποία επίσης μας ενδιαφέρει.

Σε όλα αυτά, πρέπει να παρουσιάσουμε θέσεις. Σε όλα αυτά, πρέπει να πάρουμε πρωτοβουλίες. Και πιστεύω ότι μπορούμε να πετύχουμε και να έχουμε ρυθμίσεις οι οποίες να ωφελούν και να προωθούν τα συμφέροντα της χώρας, εάν έχουμε μια προοπτική για το τι θέλουμε για τη χώρα.

Αν έχουμε μια στρατηγική, αν εγκαταλείψουμε οριστικά την εικόνα της Ελλάδας η οποία αυτοπεριορίζεται, γιατί δεν έχει ιδέες και φοβάται ότι δεν έχει δυνατότητες. Αν ανοιχτούμε στους νέους δρόμους με εμπιστοσύνη, στον εαυτό μας.

Σας ευχαριστώ.